

Utbildningsdepartementet
Gymnasie- och vuxenutbildningsenheten
Christina Hassel

Yttrande över Komvuxutredningens slutbetänkande, En andra och en annan chans – ett komvux i tiden (SOU2018:71) (U2018/03652/GV)

Lernia AB ställer sig positiv till utredningens slutbetänkande och lämnar endast ett fåtal synpunkter redovisat härafter.

4.1 Förtydligande mål för komvux

Lernia anser att målen för vuxenutbildningen bör förtydligas för att klargöra dess roll i samhället. Vuxenutbildningens roll är enligt Lernia:s uppfattning idag, inte bara en förberedelse för fortsatt studier, utan i högsta grad en del av arbetsmarknadens kompetensförsörjning.

5.13.2 och 5.13.3 Ändringar i skollagens prioriteringsregler och ändringar i vuxenutbildningsförordningens urvalsregler

Lernia tillstyrker förslaget att ändra prioriteringsreglerna och urvalskriterierna. Lernia har erfarenhet att elever som har behov av omställning har drabbats negativt av nuvarande urvalsregler på så sätt att de inte fått plats i utbildningen med anledning av tidigare utbildningsmeriter. Vidare har elever som haft uppehåll i sina studier inte kunnat slutföra sin utbildning med anledning av de meriter de erhållit tidigare. När en elev som har mycket goda möjligheter att slutföra en utbildning, men undanhålls denna möjlighet till förmån för någon som precis startar en utbildningsinsats, så menar Lernia att det inte är ett långsiktigt tillfredställande resultat. Därmed ställer sig Lernia mycket positiv till att urvalet framöver föreslås ta hänsyn till den enskildes behov att etablera sig på arbetsmarknaden, pågående yrkesverksamhet och planerat yrkesval. Ett sådant förfarande skulle tydligare visa att utbildning är kopplat till individens långsiktiga mål. Vidare blir fokus på arbetslivet tydligare med sådana hänsynstaganden.

För att få bästa möjliga utföra ett väl grundat urval välkomnar Lernia utredningens förslag att Skolverket ska ges i uppdrag att ta fram anvisningar för kommunernas antagningsenheter. Lernia anser att de föreslagna förändringarna i urvalsreglerna innebär krav på att det företas en utredning kring elevens behov och att det därmed kan uppstå frågor om hur denna utredning ska företas. Därmed kan det framöver finnas ett behov av en tydlig vägledning från Skolverket.

6.2.7 En förenklad betygsskala med färre steg

Lernia tillstyrker inte förslaget om förenklad betygsskala.

Lernia ser en korrelation mellan att eleverna på grundläggande nivå som når högre betyg också når högre betyg på gymnasiala kurser. En förklaring till detta tror vi vara är dels att eleven givits möjlighet att utvecklas längre med hjälp av betygsskalan, dels att eleven under studier förstått progressionstanken i betygsskalan och att detta gjort det lättare att orientera sig senare i den gymnasiala kursplanen. De som når högre betyg inom sfi eller grundläggande nivå kan vi rekommendera att studera i en högre takt och nå sina mål på kortare tid. Lernia anser därför att de elever som har längre utbildningsbakgrund gynnas av nuvarande betygsskala.

Lernia anser att det finns en risk i att ha två skilda betygssystem inom komvux då det kan uppstå en ökad förvirring rörande vad betygen står för. En stor andel av eleverna som studerar sfi och grundläggande nivå går vidare för att studera på gymnasial nivå. Om betygsskalorna skiljer sig kan det vara svårt för eleven att förhålla sig till vad varje betyg innehåller för värden. Där utöver anser vi att ett dubbelt betygssystem innebär en utökad administrativ börda då många lärare kommer att utbilda inom båda betygssystemen.

Vi tycker att Skolverkets nuvarande råd för bedömning och betyg har blivit mer begripliga och berörda kan förhålla sig till betygsskalan. Den nyligen genomförda förändringen till nuvarande betygsskala skulle gynnas av att få kvarstå orörd en något längre tid. Lernia anser att Skolverket ska få fortsatta uppdrag att stötta lärarna i hur de använder den nuvarande betygsskalan.

7.10 Skäl till en mer flexibel högskoleförberedande examen indelad i tre studieområden

Lernia tillstyrker förslaget och anser att det kommer leda till en större flexibilitet för den enskilde eleven. Vi anser vidare att den föreslagna lösningen kommer att leda till att fler elever kommer att nå en fullständig gymnasieexamen. Det nuvarande systemet innebär att elever som tidigare genomfört studier inom gymnasieskolan, men utan att erhålla gymnasieexamen, idag har en längre utbildningsplan inom komvux än om de lyckats genomföra utbildningen inom gymnasieskolan. Lernia anser att nuvarande styrda krav på ingående kurser i gymnasieexamen riskerar att förlänga studietiden och utgöra hinder för att faktiskt nå examen.

8.12.3 Likvärdighet mellan regelverken

Lernia tillstyrker förslaget. Vi anser det av stort värde att betygen har lika värde oavsett vilken vuxenutbildning elev går. Vi anser därför att villkoren för att utföra utbildning motsvarande komvux skärps så att de överensstämmer med regelverken för skolväsendet. I och med detta ska även kvalitetssäkring av möjligheten att kontrollera att regelverken efterföljs säkras. Därmed måste vald myndighet få möjlighet att utföra kontrollerande verksamhet.

Med ett skärpt regelverk bör även den myndighet som har tillstånd samt tillsyn över regelverken ges goda förutsättningar att följa upp efterlevnaden. Endast de aktörer som

värnar om att efterfölja gällande regelverk ska vara kvar på en konkurrerande marknad. Oseriösa aktörer som inte följer gällande regelverk snedvrider konkurrensen och medför att samhället inte erhåller de utbildningar som behövs. Sådana aktörer ska inte ha möjlighet att slå ut seriösa aktörer på en reglerad marknad. Lernia menar därför att berörd myndighet måste få tillräckliga verktyg för att effektivt utöva tillsyn.

8.12.6 Betygsrätt ska vara en förutsättning för överlämnande av komvux på entreprenad

Lernia instämmer i förslaget att betygsrätten ska vara ett krav för att enskilda anordnare ska få bedriva vuxenutbildning på entreprenad. Detta säkerställer att den som utför utbildningen också är den som har bäst förutsättningar att sätta betyget.

Med utökade krav på betygsrätt bör, liksom ovan beskrivet, även den myndighet som har tillstånd samt tillsyn över sådan rätt ges goda förutsättningar att följa upp betygsrätten. Endast de aktörer som värnar och vårdar sin betygsrätt ska vara kvar på en konkurrerande marknad. Oseriösa aktörer som inte följer gällande regelverk snedvrider konkurrensen och medför att samhället inte erhåller de utbildningar som behövs. Sådana aktörer ska inte ha möjlighet att slå ut seriösa aktörer på en reglerad marknad. Lernia menar därför att berörd myndighet måste få tillräckliga verktyg för att effektivt utöva tillsyn över betygsrätten.

Lernia anser vidare att det är mycket positivt att utredningen föreslagit att huvudmannskapet för komvux förtydligas. Med ett sådant förtydligande menar vi att komvux får samma kvalitet och värde som motsvarande utbildning inom skolväsendet. Vi anser vidare att detta skulle kunna leda till att näringslivet blir villigt att betala för betygsgivande yrkesutbildningar om de motsvarar de behov av kompetensförsörjning som finns hos dem. Vidare tror vi att detta kan leda till en breddad tillgång på vuxenutbildningar i flera regioner.

Detta yttrande har beslutats av Monica Haag Gunnars Chef Kvalité och metod.

Ärendet har föredragits av bolagsjuristen Anna-Karin Falkenstrand.

I utredningen har samhällsstrategen Karin Ohlsson deltagit.

Monica Haag Gunnars

Anna-Karin Falkenstrand

Dokumentnamn:	Datum:	Utfärdare:	Sidnr: 3 (3)
---------------	--------	------------	-----------------